

BIO-info 33/2010, 8. oktober 2010 [BIO: sakslister og møtereferater](#) [BIO-info arkiv](#)
submission deadline to bio.info@bio.uib.no is Wednesday 16:00

Fra toppen!

FRIBIO eller kjøkken-bio?

Denne ukens [statsbudsjett](#) var vel akkurat så lite offensivt på forskningens og universitetenes vegne som vi kunne vente. En økning til frie forskningsprogram som FRIBIO er selvsagt gledelig. Forøvrig en liten pott til videreføring av marin bioprospektering og polarforskning, 80 nye studieplasser til UiB (av 2200 nasjonalt), men ellers et nytt hvileskjær for det meste. Selv klima-satsingen som det lå et bredt politisk forlik bak, er det uklart om slår ut i en reell styrking av klimaforskningen.

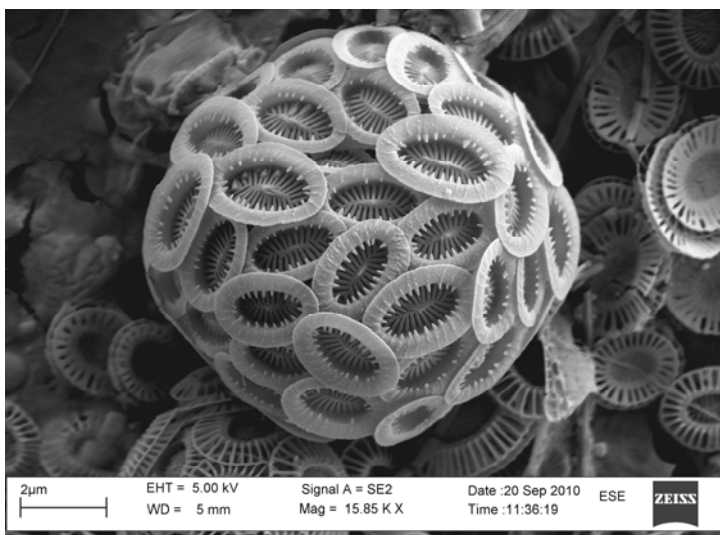
Da er det selvsagt hyggelig når de første bevilgningsbrevene fra Norges forskningsråd nå begynner å dryppe inn. De viser at det nytter å søke. Selv om utfallet er usikkert og kampen om kronene hard, er utfallet gitt hvis man ikke søker. 13. oktober er neste NFR-frist. Da er det bl.a. midler til infrastruktur og marin bioprospektering som skal deles ut.

Alternativet for de som ikke når opp i kampen er kanskje å slutte seg til den økende bevegelsen av garasje- eller kjøkken-biologer som blir omtalt i siste [Nature](#). Her får du noen tips til hvordan du med enkle midler kan bygge din egen lab på kjøkkenet, og bidra til å løse verdensproblemene. Det spørres vel bare om resultatene blir publiserbare.

Hilsen Anders

Ukens bilde

Naturens kunstverk

Fotografer: Irene Heggstad og Mikal Heldal

Vannprøve (Tomas Sørli) fra Raunefjorden medio september 2010.

Bildet viser Syracosphaera sp. Kalkflaggelat.

Bildet er tatt på Zeiss Supra VP55 scanning elektronmikroskop.

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to post.info@bio.uib.no

Innhold:

Siste nytt fra BIO	3
Ombygging av våtlabene på HIB, Guest lecture Seppä	3
Undervisningsnytt	3
Exciting field day in the Palaeoecology course, BIO 250	3
Siste nytt fra STIM	4
Hike Ulriken – Fløyen with STIM!!	4
Siste nytt fra verden rundt oss	4
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	5
Forskningsinfrastruktur, Miljø2015, NORGLOBAL, Bioprospektering, Meltzerfondet, ERC, Prosjektetableringsmidler	5
PhD: prøveforelesninger	5
PhD Forelesninger Ole Folkedal, Kjell Rong Utne, Luis Antonio Cuevas, Knut Wiik Vollset	5
Avsluttende mastergradseksamen	6
Grete Alice Håvik Lindtjørn	6
Kurs, møter, seminar og arrangement	6
Skriveworkshops med Karen Lunsford, Workshop om miljøprøvebank, ISTA, Frokostseminar om etikk, Ernæringskonferansen 2010, Kurs i klart språk, Eksternwebkurs, PhD Course on Publishing in peer-reviewed scientific journals	6
Nye artikler	8
H. H. Birks, J. Giske	8

Siste nytt fra BIO

Ombygging av våtlabene på HIB, Guest lecture Seppä

Ombygging av labarealer i 1.etg, Bioblokken

Vi har nå fått klarsignal for at ombygging av labene i 1 etg, Bioblokken, vil starte innen etpar uker. Dette gjelder Levendelab, Generellab og Algelab.

Utenfor Bioblokken vil det komme 2 lagercontainere, og der kommer vi til å plassere så mye som mulig av utstyr som vi vil ta vare på. Forsøkskar som er av tilfredsstillende standard, vil blir lagret på Espevend.

Alle som har eget utstyr stående på labene, må selv sørge for at det som de vil ta vare på, blir flyttet til lagercontainer (eller evt andre lagerplasser), og kaste det som er søppel. Det vi ikke vil ta vare på, skal kastes i søppelcontaineren, som er plassert foran Bioblokken, ved knekken, mot veien.

Prøver som ligger i frys, kjøll og Biofrys må flyttes innen torsdag 14. november

Alt som står igjen på laben torsdag 14.november, vil bli kastet.

Hilsen Frank Midtøy og Vibeke Lokøy

Guest lecture – Heikki Seppä

Heikki Seppä will visit the Bjerknes Center as a BCCR Guest lecturer on October 12 and 13. He is a professor of Quaternary Geology at the Department of Geosciences and Geography at the University of Helsinki.

On Wednesday October 13 he will give a talk entitled "Woolly mammoth and its environment in northern Europe during the last glacial"

The talk will be given at HIB - LA (Thormøhlens gate 53 E, Lille auditorium, rom 2142) from 10:15 to 11:00 and is open to all interested.

If anybody wants to meet with Heikki and discuss please contact [Anne Bjune](#):
tel: 55 58 33 35.

Undervisningsnytt

Exciting field day in the Palaeoecology course, BIO 250

September 24th was a sunny, but chilly day, just right for a coring trip to Fjell on Sotra. 12 students learned how to core lake sediments for palaeo-ecological investigations. (1) First the equipment had to be prepared: rubber boats blown up, coring raft constructed. (2) Gaute Velle shows the core of top-most sediments obtained with a Renberg corer; the most recent changes in the lake's history are recorded here. (3) The deeper sediments were sampled with a piston corer driven down by rods from a raft, supported by 2 boats. Here the hard work is being done by Håvard Husebø. In a third boat John Birks supervised the wrapping of the successive 1-metre lengths of core. The student audience viewed the proceedings from 2 more boats.

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Photo by Norbert Kühl

Photo by Arild Breistøl

Siste nytt fra STIM

Hike Ulriken – Fløyen with STIM!!

When? This Saturday, October 9th

Where? Meet at the Blue Stone, 9am. The hike takes about 5 hours. (You can of course meet us at Ulriksbanen if this is easier for you).

STIM will pay 50% of the funicular ticket; bring 40 kr in cash for the other half.

Please sign up for the hike on cel023@student.uib.no so that we can contact you (in case of cancellation due to weather etc.). It's ok to bring a friend ☺

Siste nytt fra verden rundt oss

Ledige stillinger for biologer

Mer info finner du [her](#).

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Forskningsinfrastruktur, Miljø2015, NORGLOBAL, Bioprospektering, Meltzerfondet, ERC, Prosjektetableringsmidler

Mer info om utlysninger inkl. løpende (uten frister) finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

Minner om følgende viktige frister i oktober og november:

13. okt [Forskningsinfrastruktur \(INFRASTRUKTUR \)](#)
[Informasjon fra UiB om INFRASTRUKTUR-prosessen](#)
[Informasjon fra fakultetet om INFRASTRUKTUR-prosessen](#)

13. okt NOK 250,000 is available for networking and dissemination measures for environmental research. (Miljø2015) [Read more](#)

13. okt NOK 3,5 million to CGIAR fellowships (NORGLOBAL). [Read more](#)

13. okt NOK 175 million to FUGE (bioprospektering). [Read more](#)

01. nov Meltzer-fondets priser. Fondet deler årlig ut priser for yngre forskere og for fremragende forskningsformidling. Hvert femte år deler fondet ut ærespris for fremragende forskning (neste utdeling er i 2013). [Les mer.](#)

01. nov: Skrivestipend fra Senter for kvinne- og kjønnsforskning. [Les mer.](#)

09. nov ERC Starting Independent Researcher Grant: [Life Sciences Press release from ERC](#)

15. nov Prosjektetableringsmidler for 2010 fra Norges forskningsråd/ Universitetet i Bergen se [brev fra Forskningsavdelingen](#) og [søknadsskjema](#).

PhD: prøveforelesninger

PhD Forelesninger Ole Folkedal, Kjell Rong Utne, Luis Antonio Cuevas, Knut Wiik Vollset

Ole Folkedal PhD Forelesning

Ole Folkedal vil fredag 15. oktober holde forelesning over oppgitt emne for PhD graden.

Tittel: "Økologiske og fysiologiske reaksjoner på stress og ekstreme situasjoner hos organismer"

Tid: Fredag 15.oktober 2010, kl. 14:15

Sted: Stort Auditorium, 2. etasje, datablokken, Høyteknologisenteret, Thormøhlensgt. 55

Bedømmelseskomité: Per. J. Jakobsen, Magnar Akslund, Tom Olav Klepaker

Alle interesserte er velkommen

Kjell Rong Utne PhD Forelesning

Kjell Rong Utne vil fredag 15. oktober holde forelesning over oppgitt emne for PhD graden.

Tittel: Trait-based ecosystem models - a new beginning?

Tid: Fredag 15.oktober 2010, kl. 12:15

Sted: Stort Auditorium, 2. etasje, datablokken, Høyteknologisenteret, Thormøhlensgt. 55

Bedømmelseskomité: Øyvind Fiksen, Andreas Steigen, Arild Folkvord

Alle interesserte er velkommen

Luis Antonio Cuevas PhD Forelesning

Luis Antonio Cuevas vil fredag 15. oktober holde forelesning over selvvalgt emne for PhD graden.

Tittel: Importance of marine microbes in coastal upwelling systems: distribution, community structure and microbial processes.

Tid: Fredag 15.oktober 2010, kl. 10:15

Sted: Stort Auditorium, 2. etasje, datablokken, Høyteknologisenteret, Thormøhlensgt. 55

Bedømmelseskomité: Aud Larsen, Svein Rune Erga

Alle interesserte er velkommen

Knut Wiik Vollset PhD Forelesning

Knut Wiik Vollset vil onsdag 13. oktober holde forelesning over selvvalgt emne for PhD graden.

Tittel: Dining on disease: Do Parasites make Fish Vulnerable to Predation? Evolutionary, ecological and managerial consequences

Tid: Onsdag 15.oktober 2010, kl. 14:15

Sted: Seminarrom Store Puddefjorden, Block B 5G01, Institutt for Biologi

Bedømmelseskomité: Anders Fernø, Arne Skorping

Alle interesserte er velkommen

Avsluttende mastergradseksamen

Grete Alice Håvik Lindtjørn

Grete Alice Håvik Lindtjørn ; Prokaryotic Life in Ethiopian Soda Lakes

Grete Alice Håvik Lindtjørn holder torsdag 14. oktober avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i Biologi – mikrobiologi

Tittel på oppgaven: Prokaryotic Life in Ethiopian Soda Lakes – Investigating Bacterial and Archaeal diversity in Lake Arenguadie and Lake Metahara, using molecular methods. Veileder: Lise Øvreås.

Sensor: Øivind Enger, Sarsia Seed AS, Bisitter: Tom Klepaker.

Tid og Sted: **Torsdag 14. Oktober, kl.13:15, Seminarrom K1, 1 etasje, Thormøhlensgt. 53A**

Alle interesserte velkommen!

Kurs, møter, seminar og arrangement

Skriveworkshops med Karen Lunsford, Workshop om miljøprøvebank, ISTA, Frokostseminar om etikk, Ernæringskonferansen 2010, Kurs i klart språk, Eksternwebkurs, PhD Course on Publishing in peer-reviewed scientific journals

Karen Lunsford workshops

Workshops/talks – Karen Lunsford, professor of writing

As part of the project Writing from bachelor to PhD, professor of writing Karen Lunsford will offer the following workshops/talks in October:

Academic Writing for Grads, Postdocs, and Faculty

In this workshop, we will discuss how successful scientific articles, grant proposals, and abstracts present and justify research questions. Open for all interested!

Time and place: 13 October, 10:15-12:00, Large Auditorium, HIB

Small Changes, Big Results: Easy Ways to Include More Writing in Science Courses

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

In this workshop, we will talk about writing-to-learn techniques that enhance science learning without adding significantly to the instructor's workload. This workshop is aimed especially at instructors who teach BA courses.

Time and place: 21 October, 12:15-14:00, Seminar room K1/2, BIO-building, A-block

Solutions for Plagiarism

We will talk about different types of plagiarism, their causes, and solutions. Open for all interested!

Time and place: 27 October, 10:15-12:00, Large Auditorium, HIB

Workshop om nasjonal miljøprøvebank for miljøgifter

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) arbeider med et oppdrag fra Miljøverndepartementet om å etablere en nasjonal miljøprøvebank (MBP) for miljøgifter. MPB er etablert i flere land og er et viktig verktøy i overvåking av og forskning på miljøgifter. Den norske MPB skal ha primært fokus på prøver for analyser av miljøgifter.

Klif inviterer norske forskningsmiljøer til en dags workshop torsdag 4. november for å diskutere faglige spørsmål knyttet til prøvetaking, forsendelse og oppbevaring av prøver som skal inngå i norsk MBP.

En nærmere oversikt over programmet, inviterte deltakere og diskusjonsspørsmål finnes [her](#).

15th International Symposium on Toxicity Assessment (ISTA 15)

The 15th International Symposium on Toxicity Assessment (ISTA 15) will be held at the City University of Hong Kong, Hong Kong from 3 to 8 July 2011. The First Announcement and Call for Abstracts are now posted as below for your kind attention. For more detailed information, please visit the [website of ISTA 15](#) or read [here](#) for the First Announcement and Call for Abstracts.

Utvidet frokostseminar i etikk

De nasjonale forskningsetiske komiteer besøker UiB 14. oktober for å gi en presentasjon av hva de arbeider med.

Forskningsetiske problemstillinger som bl.a plagiering, medforfatterskap og opphavrett vil bli også berørt. Gratis frokost.

Tid: 14. oktober kl. 8.00-12.00

Sted: "Egget" i Studentsenteret.

Les [mer](#).

Ernæringskonferansen 2010

Programstyret for ernæring ved Universitetet i Bergen inviterer til Ernæringskonferansen 2010. Nye offisielle kostråd, fenomenet motedietter og presentasjon av ny forskning er stikkord for årets konferanse som arrangeres onsdag 3. november på Scandic Bergen City, Håkonsgaten 2, Bergen.

Påmeldingsfrist er 27. oktober 2010.

Konferansen er gratis, men påmeldingen er bindende på grunn av servering.

Påmelding gjøres via følgende link: www.ernæringskonferansen.org

Kurs i klart språk ved UIB

Vil du lære å skrive effektivt, forståelig og presist slik at budskapet når fram til leseren?

Personal- og organisasjonsavdelingen har i høst gleden av å tilby tre klarspråkkurs for ansatte ved UiB i samarbeid med Vidar Lynghammar fra firmaet Arkitekst. Ett av kursene er forbehold ledere.

NB! Hvert kurs går over 2 dager.

Målgruppe:

Kursene passer for alle som skriver mye på jobb, både saksbehandlere, ledere og andre som er opptatt av å skrive klart og godt.

Emner som blir tatt opp på kurset:

- Hvordan tar vi hensyn til leserne i de ulike tekstene vi skriver?

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

- Hvordan bør vi strukturere teksten for å fram budskapet?
- Hva innebærer det å skrive enkelt og forståelig?
- Hva er korrekt språk i dag?
- Hvilke hjelpemidler finnes?
- Hvordan skriver vi ulike tekster som for eksempel e-post, nettekst, brev og rapport?

Les [mer](#).

Eksternwebkurs

Oversikt over kurs i Eksternweben for høsten 2010 finnes [her](#).

Mer info om kurs, møter, seminar og arrangement etc finner du [her](#).

MCB - PhD Course on Publishing in peer-reviewed scientific journals, December 8-10

This three-day course will take you from planning and preparing to writing and submitting a paper. You also receive in-depth advice on how to tackle the peer-review process and deal with reviewers and editors. You learn to understand the implicit rules of the peer-review publishing system and receive concrete advice how to overcome the various hurdles of this system with your particular paper. For more information, see the course webpage: <http://www.uib.no/rs/mcb/activities/the-mcb-training-programme/december-8-10-course-on-publishing-in-peer-reviewed-scientific-journals>

Who can participate

All PhD candidates at BIO may apply, but those of you working with bioinformatics and/or molecular biological methods as part of your projects will have priority.

We only have 12 places, and will prioritise between applicants after the deadline has ran out based on the following criteria:

-Only PhD candidates will be considered

-People who are currently writing or are about to start writing paper(s) and/or the thesis synopsis have priority

-People in the later stages of their PhD-studies have priority over early-stage students

-People working with bioinformatics and/or molecular biology have priority

Applications:

Send and e-mail to: contact@mcb.uib.no

-Please include the following:

-Name

-Working title of your project and two lines about your field of research

-Which year of your PhD-studies you are in

-Whether you are or plan to start writing (papers or synopsis) this fall

Deadline: Friday October 15th

We are sorry for the very late announcement. We hope some of you may still find time to fit the course into your schedules.

Nye artikler

H. H. Birks, J. Giske

***A full listing of BIO's ISI publications can be found on BIO's internal web pages. Click here for an [alphabetic listing for 2010](#). Click here for a [listing sorted by date](#) in ISI (most recent at the top).

Birks, H. H. & van Dinter, M. 2010 (October): Lateglacial and early Holocene vegetation and climate gradients in the Nordfjord-Ålesund area, western Norway. *Boreas*, Vol. 39, pp. 783–798. 10.1111/j.1502-3885.2010.00161.x. ISSN 0300-9483.

Modern climate in western Norway shows a strong west–east gradient in oceanicity–continentality (coast to inner fjord) and altitudinal temperature gradients that control the regional and altitudinal zonation of vegetation. To discover if similar gradients existed during the Lateglacial and early Holocene, plant-macrofossil analyses were made from five lacustrine sediment sequences in the Nordfjord–Ålesund region selected to sample the present climatic gradients. The macrofossil assemblages could be interpreted as analogues of the present vegetation, thus allowing reconstruction of past vegetation and climates. When the five sites were compared, climatic gradients could be detected. During the Lateglacial interstadial, mid-alpine assemblages with *Salix herbacea* and *S. polaris* occurred at the lowland coast and upland inland sites, whereas the inland lowland site had low-alpine dwarf-shrub heath dominated by *Betula nana*, demonstrating a strong west–east gradient in temperature and precipitation and an altitudinal gradient inland. During the Younger Dryas stadial, assemblages at the lowland coast and upland inland sites resembled high-alpine vegetation, whereas the inland lowland site was warmer with mid-alpine vegetation, demonstrating west–east and altitudinal temperature gradients. Gradients became less pronounced in the Holocene. The early abundance of *Betula nana* in the inner fjord sites but its rarity at the coast is striking and reflects the oceanicity gradient. All sites became forested with *Betula pubescens* a few centuries into the Holocene. This forest was probably close to tree line at 370m a.s.l. at the coast. Inland, there was no detectable altitudinal gradient, with the tree line well above 400m a.s.l. reflecting the present pattern of tree-line elevation.

Volker Grimm, Uta Berger, Donald L. DeAngelis, J. Gary Polhill, **Jarl Giske**, Steven F. Railsback 2010. **The ODD protocol: a review and first update**. *Ecol Mod* 221: 2760-2768

Abstract: The 'ODD' (Overview, Design concepts, and Details) protocol was published in 2006 to standardize the published descriptions of individual-based and agent-based models (ABMs). The primary objectives of ODD are to make model descriptions more understandable and complete, thereby making ABMs less subject to criticism for being irreproducible. We have systematically evaluated existing uses of the ODD protocol and identified, as expected, parts of ODD needing improvement and clarification. Accordingly, we revise the definition of ODD to clarify aspects of the original version and thereby facilitate future standardization of ABM descriptions. We discuss frequently raised critiques in ODD but also two emerging, and unanticipated, benefits: ODD improves the rigorous formulation of models and helps make the theoretical foundations of large models more visible. Although the protocol was designed for ABMs, it can help with documenting any large, complex model, alleviating some general objections against such models.